

KO E TANGATA'I FONUFAKALANGI

Lesoni 7 ki he 'aho 14 'o Fepueli 2026

“Oua na‘a
tokanga mamahi ki
ha me‘a ‘e taha;
kae fakahā atu
ho‘omou holi ‘i he
me‘a kotoa pē, ki
he ‘Otua, ‘i he
lotu mo e lotu
tāuma‘u mo e
fakafeta‘i.”

Filipai 4:6

‘I he kotoa ‘o ‘ene ngaahi tohí, ‘oku fakamahino‘i ai ‘e Paula ‘oku ‘ikai ko e kau tangata‘ifonua kitautolu ‘o e māmani ko ení. ‘I he‘etau tali ‘a Sisu ko hotau Fakamo‘ui, ‘oku fanau‘i fo‘ou ai kitautolu. ‘I he fanau‘i fo‘ou ko ‘eni, ‘oku tau hoko ai ko e kau tangata‘ifonua ‘o e Langi.

Neongo ‘oku tau faka‘apa‘apa‘i mo mo‘ulaloa ki he ngaahi lao mo e ngaahi tu‘unga ‘o e māmani ko ‘ení, ko ‘etau tō‘onga mo‘uí, ko hono mo‘oní, ‘oku lahi ange, ‘o ha ‘ulungaanga mā‘olunga ange ‘aupito.

Tangata‘ifonua ‘o Hevani:

- 🌈 Fa‘ifa‘itaki ki he kau angatonu (Filipai 3:17-19)
- 🌱 tangata‘ifonua kakato (Filipai 3:20-21)

Kae ‘oua kuo tau a‘u ki ai:

- 🔗 Uouangataha mo e fiefia (Filipai 4:1-6)
- 🔑 Ngaahi fakakaukau ma‘a (Filipai 4:7-9)
- 🔗 Fiemālie (Filipai 4:10-13, 19)

The background is an abstract composition of overlapping, semi-transparent geometric shapes, primarily triangles and polygons, in various shades of purple, magenta, and blue. The shapes are arranged in a way that creates a sense of depth and movement, with some areas appearing brighter and others darker. The overall effect is a vibrant, textured backdrop.

TANGATA‘IFONUUA ‘O HEVANI

FA'IFA'ITAKI KI HE KAU FAITŌNUNGÁ

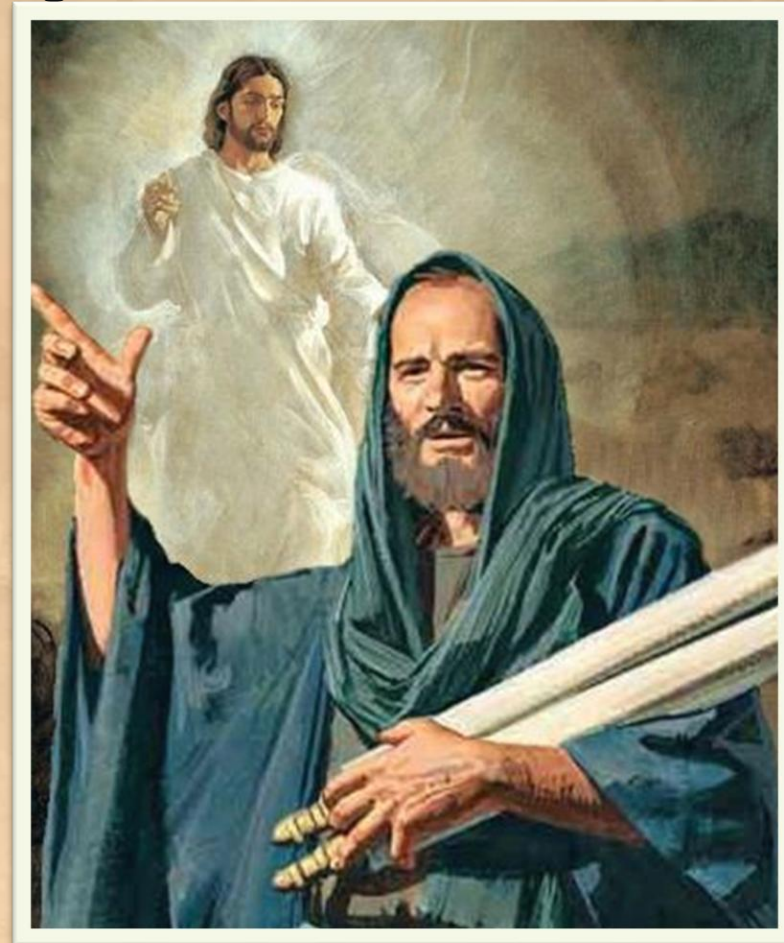
"E kāinga, ke mou kaunga fa'ifa'itaki kiate au, pea vakai kiate kinautolu 'oku 'a'eva 'o taau mo 'emau fa'ifa'itaki'anga kiate kimoutolu." (Filipai 3:17)

'Oku tau ma'u kotoa pe ha kakai kuo nau fakafotunga 'etau mo'ui pe fakakaukau 'i ha fa'ahinga founa. Mahalo ko ha tokotaha 'ati, ko ha tokotaha sipoti, ko ha tokotaha musika, ko ha tokotaha hiva. Mahalo ko ha faifekau, ko ha tangata malanga, ko ha tokoua pe tuofefine faivelenga.

Kuo tokoni'i nai kitautolu 'e he kakai "fa'ifa'itaki'anga" ko 'eni ke tau tupulaki fakafo'ituitui, pe tataki kitautolu 'i he ngaahi hala na'e 'ikai totonu ke tau 'ahi'ahi'i? 'Oku fakaafe'i kitautolu 'e Paula ke tau fa'ifa'itaki kiate kinautolu 'oku langaki hake mo fakalotolahi'i kitautolu 'e he'enau ngaahi sipinga ke tau hoko 'o lelei ange (Filipai 3:17). 'Oku ne toe fakatokanga mai foki 'oku 'i ai ha kakai 'oku 'ikai taau ke fa'ifa'itaki ki ai (Filipai 3:18-19).

Ko e ha 'oku ne 'ai 'a e faikehekehe? 'Oku fakakaukau pē 'a e ni'ihi ki he ngaahi me'a fakaemāmaní, lolotonga ia ko e ni'ihi 'oku tukutaha 'enau ngaahi fakakaukau kia Sīsū. 'Oku hoko leva 'a e kau fa'ifa'itaki'anga lelei ko e kau fa'ifa'itaki kia Kalaisi (1 Kolinito 11:1).

TANGATA'IFONUAKAKATO

"He 'oku 'i he langi hotau kolo; 'aia 'oku tau 'amanaki mei ai foki 'ae Fakamo'ui, ko e 'Eiki, ko Sisu Kalaisi." (Filipai 3:20)

Tau fehengahangai mo ia. 'Oku 'i ai ha palopalema 'a kitautolu kau Kalisitiane: ko e tangata'i fonua 'e ua. Ko e kau tangata'ifonua kitautolu 'o e mamani mo e kau tangata'ifonua 'o e langi. 'Oku fakatupu 'e he me'a ni ha ngaahi fepakipaki lahi kiate kitautolu (Loma 7:22-23).

Ko e fe taimi te tau a'usia ai 'a e tangata'ifonua kakato? Ko fē 'a fē 'e tuku ai 'etau hoko ko e kau tangata'ifonua 'o e māmani angahala'ia ko ení? 'I he Ha'ele 'Angaua Mai (Fili. 3:20).

Ko e ha 'e hoko 'i he taimi 'oku tau toetu'u ai, (pe liliu), pea 'ikai ha malohi 'o e mate kiate kitautolu?

Te tau ma'u ha sino fakamatelie, pea 'e mamata hotau mata tonu ki he 'Otua. (Siope 19:25-27)

'E fakalaumalie, ta'e-fa'a-mate, mo ta'e-fa'a-'auha hotau sino (1 Kolinito 15:42-44, 50-54)

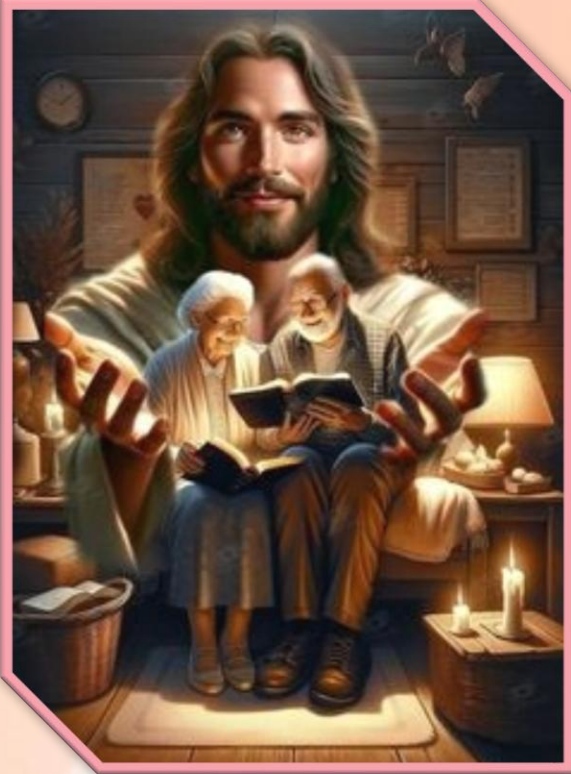
'E fakalangilangi'i kitautolu (Kolose 3:4; Filipai 3:21)

KAE 'OUA KUO TAU A'U KI AI

UOANGATAHA MO E FIEFIA

"Fiefia ma'uaipē 'i he 'Eiki: 'oku ou toe pehē, Fiefia." (Filipai 4:4)

'I hono faka'osi'osi 'ene tohí, 'oku lalanga ai 'e Paula 'a e ngaahi talamonū fakafo'ituituí 'aki 'a e fale'i 'aonga. 'Oku ne kole kia Siniteke [hoa faivelenga] mo Kelemení ke na tokoní'i 'a 'luotia mo Siniteke ke na nofo uouangataha. 'Oku ne pehe fekau'aki mo kinautolu kotoa, ko e kaunga-ngaue 'o Paula: "'a ia 'oku 'i he tohi 'o e mo'ui" (Filipai 4:2-3).

Ko e fale'i ko ení te tau puputu'u nai ai: "Fiefia ma'u ai pē [...] 'Oua na'a mou hoha'a ki ha me'a" (Fili. 4:4, 6). 'E lava fefe ke hoko 'eni 'i ha mamani 'oku fonu 'i he ngaahi palopalema mo e ngaahi faingata'a?

'Oku malava 'eni koe'uhi he 'oku tau fiefia "'i he 'Eiki" (Fili. 4:4a). 'Oku tau tuku atu 'etau loto hoha'a kiate la, 'o falala te Ne lava 'o kataki'i ia ma'atautolu (Matiu 6:31-34; 1 Pita 5:7).

Pea 'oku anga - fēfē 'etau lī atu 'etau loto - mo'uá kia Sīsū? 'I he lotu (Filipai 4:6).

NGAAHI FAKAKAUKAU MA'A

"E kāinga, ko hono faka'osi eni, ke 'ilonga 'ae ngaahi me'a 'oku mo'oni, ke 'ilonga 'ae ngaahi me'a 'oku matamatalelei, ke 'ilonga 'ae ngaahi me'a 'oku totonu, ke 'ilonga 'ae ngaahi me'a 'oku mā'oni'oni, ke 'ilonga 'ae ngaahi me'a 'oku faka'ofa'ofa, ke 'ilonga 'ae ngaahi me'a 'oku ongoongolelei; kapau 'oku ai ha lelei, pe ha me'a ke fakamālō'ia, tokanga ki he ngaahi me'a ko ia. " (Filipai 4:8)

Ko e ola 'o hono tuku atu 'etau loto hoha'a kia Sisu mo e fiefia ko e melino (Filipai 4:7). Ko ha melino he 'ikai lava 'e mamani 'o foaki pe to'o (Sione 14:27; 16:33).

Fakatatau kia Paula, 'e hoko 'a e melino ko 'eni ko ha malu'i ko ha malu'i ki he 'etau ngaahi ongo mo 'etau ngaahi fakakaukau (Filipai 4:7b). Koe'uhi ke ola lelei 'a e malu'i ko 'eni, ko e ha e ngaahi me'a 'oku totonu ke tau fakakaukau ki ai (Filipai 4:8)?

Ko hono fakanounou: "kapau 'oku 'i ai ha me'a 'oku lelei pe fe'unga mo hono vikiviki'i— fakakaukau ki he ngaahi me'a pehee." (Filipai 4:8b).

FIEMALIE

"Pea 'e feau 'e hoku 'Otua 'a ho'omou ngaahi fie ma'u kotoa pe, 'o fakatatau ki he ngaahi koloa 'o hono naunau 'ia Kalaisi Sisu" (Filipai 4:19)

'Oku tau fiefia; 'oku 'ikai ha me'a te ne fakahoha'asi kitautolu; 'oku tau ma'u 'a e melino; 'Oku ma'a 'etau ngaahi fakakaukau. 'Oku tau ma'u ha mo'ui haohaoa mo lavame'a... pe ko kitautolu? Te tau lava 'o tu'umalie; Mahalo 'oku 'i ai ha'atau ngaahi fie ma'u pe palopalema. Kapau 'oku tau hange ko Paula, 'o fakapapau'i kakato 'oku tataki 'e he 'Otua 'etau mo'ui, te tau falala ma'u pe kiate la 'o tatau ai pe pe ko e ha hotau tukunga (Filipai 4:11-12, 19).

'Oku tau falala 'e 'ikai foaki mai 'e he 'Otua ha me'a lahi ange pe si'i ange 'i he me'a 'oku 'aonga kiate kitautolu (Lea-Fakatata 30:8-9). 'I he taimi 'oku tau mo'ui ai 'i he loto falala ko 'eni, 'oku tau fakapapau'i "'oku ou fa'a fai 'eni kotoa pe 'iate ia 'oku ne foaki kiate au 'a e malohi" (Filipai 4:13).

FIEMALIE

"Ka 'e taufetuku 'e hoku 'Otua ki ho'omou masiva kotoa pē, 'o fakatatau ki he'ene koloa 'i he nāunau 'ia Kalaisi Sisu." (Filipai 4:19)

Ko e ha e me'a 'oku hoko 'i he taimi 'oku 'ikai ke tau ma'u ai 'a e me'a 'oku tau pehe 'oku tau fie ma'u?
Tau kole ia ki he 'Eiki, pea kapau 'oku fakatatau ki Hono finangalo, te Ne foaki mai ia kiate kitautolu (Semisi 4:2b; 1 Sione 5:14-15)
'Oku 'ikai ke tau 'ilo'i ma'u pe pe 'oku fakatatau 'a e me'a 'oku tau kole ki Hono finangalo, ka 'oku 'i ai ha ngaahi kole pau 'oku tau fakapapau'i 'oku fakatatau ma'u pe ki Hono finangalo:

Fakamo'ui ki ha taha 'oku tau 'ofa ai pe kaungame'a (1 Timote 2:3, 4)

Loto-to'a ke vahevahe 'etau tui (Fakaha 22:17)

Fakamolemole 'i he taimi 'oku tau vete ai mo si'aki 'etau fehalaaki (1 Sione 1:9)

Malohi ke talangofua ki he ngaahi fekau 'a e 'Otua (Hepelu 13:20, 21)

'Ofa kiate kinautolu 'oku fehi'a mo ngaohikovia kitautolu (Matiu 5:44)

Poto ki he ngaahi tukunga faingata'a (Semisi 1:5)

Mahino 'a e mo'oni 'i he Folofola 'a e 'Otua (Sione 8:32)

"'Oku totonu ke tau mo'ui ma'a e maama ka hoko. 'Oku fu'u fakamamahi ke mo'ui ta'e'aonga mo ta'e'aonga. 'Oku tau fie ma'u ha taumu'a 'i he mo'ui—ke mo'ui 'i ha taumu'a. 'E tokoni'i kitautolu kotoa 'e he 'Otua ke tau feilaulau'i kitautolu, si'isi'i ange 'etau tokanga kiate kita, fakangalo'i lahi ange 'etau tokanga mo e siokita; pea ke fai lelei, 'o 'ikai koe'uhi ko e langilangi 'oku tau 'amanaki ke ma'u heni, ka koe'uhi ko e taumu'a 'eni 'o 'etau mo'ui pea te ne tali 'a e ngata'anga 'o 'etau mo'ui." EGW (Ko Hotau Uiui'i Ma'olunga, 24 'Aokosi)